

Üks või mitu helkurit või hoopis helkurvest?

Kõigest 25 aastat tagasi ei teadnud Eestis helkuritest eriti keegi. Neid kandsid vaid üksikud, kellele see oli välismaalt toodud või saadetud. Nende õnnelike hulka kuulus ka üks noor tütarlaps. See oli lihtne hallist plastmassist riskülik, mida tüdruk kandis mantlikrae küljes, sest tollal polnud keegi kuulnud, et helkureid tuleb kanda põlve kõrgusel. Tegelikult oli isegi sõna "helkur" üsna tundmatu, kui see üldse selleks ajaks välja oli mõeldud.

Ometi hakkas ka Eestisse tasapisi jõudma teave, et helkurid on head asjad. Näiteks kõneldi neist ükskord Reklamiaklubi. Oli üks toliaegne populaarne jutusaade, mida vaadati terve perega.

Järgmisel päeval pärast saadet tulid helkurit kandvale tüdrukule tänaval vastu kaks poissi, kes läksid tüdrukut märgates silmanähtavalt elevile. "Vaata-vaata, see ongi see lipakas!" teatas üks neist teisele õhinal, osutades tüdruku poole.

Tüdruk oli esialgu jahmunud, kuid taipas siis, et jutt ei käi temast, vaid tema mantli küljes rippuvast helkurist, mille õige nimi poisile lihtsalt meelde ei tulnud.

Igal juhul oli helkur sel ajal uhkuse asi, mida ei jätanud kandmata keegi, kellel see oli, isegi kui selle täpset otstarvet ei teatud.

Tänapäeval teab igaüks, mis on helkur ja miks seda on vaja kanda. Alljärgnevalt sellest, mida jälgida helkurit ostes, kuhu see kinnitada ja kuidas teha kindlaks, kas see on ikka kvaliteetne.

Millal kanda?

Liikluseeskirja § 25 ütleb: "Halva nähtavuse korral või pimedal ajal kõnniteeta ja valgustamata teel liikudes peab

jalakäija kasutama helkurit või süüdatud laternat."

Kes ise pimedas autot juhtinud, teab, et tumedaid kogusid ei märka tõepoolest enne, kui vahetult nendeni jõudes. Ehkki teel kõndija ise võib end autolaternate eredates kiirtes tunda nagu sitikas valgel paberil.

Helkuri hädavajalikkust kinnitab ka statistika, mis näitab, et pimedal ajal liikluses kannatada saanud jalakäijatest kandis helkurit vaid mõni üksik.

Milline osta?

Maanteeameti kodulehe selgitusel on jalakäija helkurile kehtestatud kvaliteedinõuded nii valguspeegelduse, pinnasuuruse kui ka mitmete muude näitajate osas. Paraku on Eestis müügil ka helkureid, mis nõuetele ei vasta, mis omakorda tähendab seda, et need ei paku piisavat kaitset. Mittekvaliteetset helkurit on korralikust palja silmaga väga raske, kui mitte võimatu eristada.

Helkurit ostes tuleb jälgida, et sellel või selle pakendil oleks CE-märgistus koos viitega standardile EN 13356:2001 vastavuse kohta, valmistaja ja maaletooja andmed ning pakendil või pakendi sees riigikeelne kasutusjuhend.

Kuhu kinnitada?

Ripphelkurit on kasulik kanda põlvede kõrgusel, sest umbes samal kõrgusel asetsevad autolaternad. Helkur tuleb riietele kinnitada nii, et see oleks nähtav võimalikult mitmest suunast. Kuna maanteel peab kõndima vasakpoolsel teepeenral, siis on vaja rippuv helkur kinnitada oma riiete paremale, sõidutee poolele küljele.

Veniva helkurpaela võib samal põhimõttel tõmmata pa-

rempoolse varruka peale.

Kõige turvalisem on kasutada kaht helkurit korraga – üht paremal ja teist vasakul küljel. Õmmeldavast või kleebitavast helkurmaterjalist kujundeid tuleks rõivastele kinnitada arvestusega, et helkurid oleksid nähtavad nii eest, tagant kui ka küljelt.

Pimedas liikudes suurendab jalakäija märgatavust veel hele riietus.

Milline ära visata?

Helkur peegeldab temas olevatele peegelpindadele langenud valguskiire tagasi valgusallika suunas. Kui helkuri pind on kraabitud või kulumud, tuleb helkur uue vastu vahetada, kuna selle valgust peegeldav toime on oluliselt vähenenud.

Kuidas teha kindlaks, kas helkur töötab?

Helkuri kontrollimiseks võib läbi viia katse – korralik helkur on pimedas auto lähitulede valgusvihus selgelt nähtav juba 130–150 meetri kauguselt. Helkurite laboratoorset kontrolli on Eestis võimalik teha Tartu Ülikooli Füüsika-instituudis.

VIVIKA VESKI

Millal kanda helkurvesti?

On olukordi, kus riietele kinnitatavast helkurist ei piisa ning kasulik on panna selga hoopis helkurvest. Maanteeameti liikluskasvatuse osakonna juhataja asetäitja Urve Sellenbergi sõnul on see alati soovitatav jalgrattaga liikudes. Samuti peaksid helkurvesti kandma kõik õpetajad ja lasterühmad, kui liiguvad tänaval.

Kui uus liiklusseadus vastu võetakse, muutub autojuhtidele kohustuslikuks hoida autos helkurvesti. See tuleb neil selga panna siis, kui nad peavad pimedas autost välja astuma.

VIVIKA VESKI

Miks tuleb helkurit kanda

Kuigi jalakäija näeb tuledega autot juba kaugelt, eristab autojuht ilma helkurita kõndijat lähitulede valguses alles 30–40 m kauguselt. Juhti võivad häirida veel vastusõitvate autode tuled, kriimustused ja mustus esiklaasil või vihm ja udu. Halb ilm võib peaaegu poole võrra vähendada teepikkust, mille tagant autojuht helkurita jalakäijat märkab. Halvimal juhul on see vaid 15–20 meetrit.

Kiirusel 90 km/h on auto peatumisteedkond kuival teekattel ligikaudu 70 meetrit. Märjal või lumisel teekattel on see märgatavalt pikem.

Korralik helkur on auto lähitulede valguses nähtav juba 130–150 meetri kauguselt. Autojuhile jääb sel juhul piisavalt aega, et reageerida ning mööduda helkurit kasutavast jalakäijast ohutult.

Allikas: www.mnt.ee